

- барна продукція (коктейлі, морозиво, тістечка, кава, чай та ін.);
- банкети;
- фуршети;
- виробництво напівфабрикатів для власного споживання та реалізації;
- формат «некафе» – напої, печиво, інтернет, усе безлімітне. Платити доводиться тільки за час перебування в закладі;
- кейтеринг – «вид продукту» підприємств ресторанного господарства пов'язаний з наданням послуг на віддалених точках: приготування та доставка готової їжі, організація харчування співробітників компаній і приватних осіб, виїзне обслуговування заходів, роздрібний продаж готової кулінарної продукції. Кейтеринг включає в себе додаткові послуги: обслуговування, сервірування, оформлення приміщення і тому подібні послуги.

Таким чином, специфіка надання видів продуктів, які пропонують заклади ресторанного господарства, по-різному визначає процес споживання й забезпечення формування витрат операційної діяльності, що потребує відповідних методичних положень стосовно управління ними.

Список використаної літератури:

1. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 р. № 219 «Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства» – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://golovbukh.ua/regulations/1521/8196/8197/461097/>.
2. Заклади ресторанного господарства. Класифікація : ДСТУ 4281-2004. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/docs/tdoc2728.php>.
3. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 – К. : Держспоживстандарт України, 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://golovbukh.ua/regulations/2341/8422/8423/465372/>.

Астаф'єва К.О.

старший викладач кафедри «Економіка, організації та управління підприємствами»;

Гльченко В.О.

*старший викладач кафедри «Економіка, організації та управління підприємствами»,
Криворізький національний університет,
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РІШЕННЯ, ЩОДО ВВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Орієнтуючись на сучасне виробниче середовище, однією із основних ланок виступає інформаційне забезпечення. З одного боку, підприємство прямує до повної автоматизації виробничих та адміністративних процесів.

З іншої сторони, важливо отримати високий ефект від користування інформаційними системами, в повному обсязі розкрити їх можливості та полегшити бізнес-процеси на підприємстві. Тому перед підприємством постає питання обрання системи автоматизації, яка буде відповідати встановленим умовам.

В економічній літературі, питанням інформаційного забезпечення присвячена низка робіт провідних зарубіжних та вітчизняних економістів: О. М. Карминський, І. П. Кузьменко, Г. В. Бауман, В. В. Гуменюк, С. П. Кулінський та інші.

Економічні дослідження сутності інформаційного забезпечення наголошують, що для використання інформації, як цілісної складової, яка відображає об'єктивні процеси, що мають місце на підприємстві, необхідна її акумуляція, групування та систематизація. О. М. Карминський визначає, що інформація, яка зведена у систему, є більш ефективним інструментом управління підприємством [1]. Тому запровадження сучасних інформаційних систем є необхідністю та показником інформаційної безпеки.

Разом з тим, система узагальненої інформації повинна задовольняти вимоги підприємства-користувача. Враховуючи вище сказане необхідно окреслити умови обрання інформаційної системи промисловим підприємством.

Першим кроком обрання інформаційної системи доцільно проаналізувати свої фінансові можливості та здатність у майбутньому покривати витрати на обслуговування автоматизації. Тобто врахувати вартісний аспект та елементи обслуговування систему у майбутньому.

На другому етапі при визначенні інформаційної системи, необхідно орієнтуватися на ресурси підприємства, які є головним джерелом інформації та об'єктом управління. Тобто обрати ту систему, яка здатна швидко, правильно та у повному обсязі відображати стан використання всіх видів ресурсів, які є у розпорядженні підприємства.

Наступним кроком доцільно окреслити вимоги до інформаційної системи, при визначенні останніх необхідно орієнтуватися на завдання які ставить перед собою підприємство-користувач. А саме, з одного боку планування виробничого процесу, починаючи з проектування до отримання результатів реалізації; управління всіма наявними ресурсами підприємства; прогнозування результатів діяльності. З іншого, примножувати продуктивність, дохідність та загалом підвищити ефективність діяльності підприємства в цілому.

При проведенні оцінювання придатності та ефективності окремої інформаційної системи необхідно орієнтуватися на конкретні показники. Останні повинні відображати фактичну ефективність функціонування підприємства. За цієї умови саме вартісний аспект відображає спроможність підприємства ввести інформаційну систему та проаналізувати спроможність покрити витрати на її установку за рахунок доходів.

Загалом прийняття рішення щодо впровадження інформаційної системи засновано на розрахунку показників ефективності капіталовкладень, таких

як чистий приведений дохід, строк окупності, внутрішня норма дохідності та інші. Але використовувати зазначений підхід для оцінювання впровадження інформаційної системи не достатньо, тому щонайменше точно визначити, яка саме величина доходу буде припадати на інформаційну систему.

Тому необхідно визначити, який саме показник буде відображати фінансову спроможність підприємства впровадити нову інформаційну систему. Загалом, показником ефективності діяльності підприємства виступає прибуток. Разом з тим підприємство стає прибутковим за умови реалізації того обсягу виробництва, який покриє всі витрати. Отже при оцінюванні спроможності підприємства покрити затрати на інформаційну систему, доцільно використовувати плановий показник беззбитковості. Це надасть можливість зробити висновок про доцільність впровадження інформаційної системи.

Розрахунок планового беззбиткового обсягу реалізації, із урахуванням витрат на впровадження інформаційної системи зазначено у формулі 1.

$$ТБ_{ін.сис.} = \frac{ПВ + В_{ін.сис.}}{k_M}, \quad (1)$$

де $ТБ_{ін.сис.}$ – плановий беззбитковий обсяг реалізації, який враховує витрати на впровадження інформаційної системи, грн

$ПВ$ – постійні витрати підприємства, грн.

k_M – коефіцієнт маржинального прибутку, долі од.

$В_{ін.сис.}$ – витрати на впровадження інформаційної системи на підприємстві, грн.

Показник обсягу беззбитковості не буде відображати фінансову спроможність підприємства впровадження інформаційної системи. Для цього пропонується порівняти його значення із базовим беззбитковим обсягом реалізації. Тобто розрахувати відношення базової беззбитковості до беззбиткового обсягу реалізації, який враховує витрати на впровадження інформаційної системи. За базовий показник приймається фактичний обсяг беззбитковості без урахування додаткових витрат на впровадження інформаційної системи.

$$\Delta ТБ = \frac{ТБ_{ф.}}{ТБ_{ін.сис.}}, \quad (2)$$

де $\Delta ТБ$ – відносне відхилення, долі од

$ТБ_{ф.}$ – фактичний беззбитковий обсяг реалізації, грн.

Чим менше отримане відносне відхилення, тим більше уваги необхідно приділити підприємству для аналізу можливих варіантів вартості інформаційної системи.

Список використаної літератури:

1. Карминский, А.М. Информатизация бизнеса: концепции, технологии системы [Текст]: монография / А.М. Карминский. – Москва: Финансы и статистика, 2004. – 624 с.